

Úvodní hodina

do předmětu Knihovnické procesy a služby

Martin Krčál

Cíl kurzu

- seznámení s důležitými procesy a službami, které jsou spojené s knihovnou
- důraz na praxi (ukázky, exkurze,...)
- praktické úkoly
- experimenty na „Křižovatce“

Hlavní témata kurzu

- základní knihovny
 - ❖ funkce, služby
- speciální knihovny
 - ❖ druhy, funkce, služby
 - ❖ akademické knihovny
- akvizice
 - ❖ principy, přístupy, knižní trh, data driven acquisition

Hlavní témata kurzu

■ katalogizace a správa knihovního systému

- ❖ principy katalogizace, standardy, knihovní systémy a jejich správa, ukázky KOHA

■ digitalizace a uchovávání kulturního dědictví

- ❖ dokumenty, workflow digitalizace, zařízení, LTP, standardy, zpřístupňování, důležité projekty

Hlavní témata kurzu

- výpůjční služby
- informační služby
 - ❖ redukce textu
 - anotace, abstrakt, medailon autora, referát
 - ❖ rešerše a tvorba bibliografií
 - ❖ získávání dokumentů z ext. zdrojů
 - MVS, MMVS, EDD, EIZ,...
- statistiky a výkazy
 - ❖ měření výkonu knihovny a srovnávání knihoven mezi sebou, library advocacy

Hlavní témata kurzu

■ další služby knihoven

- ❖ kulturní a vzdělávací akce, podpora čtenářství, publikační činnost, marketing knihoven a propagace

■ celoživotní vzdělávání knihovníků

- ❖ koncepce CŽV, formy vzdělávání

■ budoucnost knihoven

- ❖ koncepce a jak knihovny přežijí

■ něco jiného (viz diskuze)

Bonusy

■ exkurze

- ❖ **MZK v Brně – oddělení digitalizace**
- ❖ **Knihovna Ústavního soudu v Brně**

■ více exkurzí???

❖ **akademická knihovna???**

- PedF MU – nová budova
- PrávF MU – nová budova
- PřírF MU
- FSS MU

❖ **jiná**

Účast

- dobrovolná
- výuka = praktické zaměření
- vhodné pro prezenční studenty bez praxe v knihovně
- domácí úkoly z hodin
 - ❖ každý účastník kurzu splní jednotlivé úkoly realizované na hodinách
 - ❖ **pokud se hodiny neúčastníte**, do další přednášky jej nahrajete do příslušné složky v ISu
 - ❖ zadání úkolu zjišťujete u spolužáků!!!

Semestrální projekt

Křižovatka

- vlastní aktivita na Křižovatce
- individuální nebo týmová
- nutno schválení
- termín dokončení do 5. května 2018
 - ❖ písemné zpracování
- prezentace projektů 16. května 2018
 - ❖ **povinná účast**

Požadavky na projekt

Písenný výstup (do 5.5.2017)

- rozsah 2-5 stran A4

- ❖ úvod – popis problému, který budete řešit, proč je to důležité
- ❖ hlavní část – jak jste problém řešili, postup, kde jste se inspirovali (zdroje), výstupy
- ❖ závěr – shrnutí, zhodnocení, přínos projektu pro praxi
- ❖ použitá literatura

- požadavky na odborný text

- odevzdávárna v ISu

Požadavky na projekt

Prezentace (proběhne dne 16.5.2018)

- délka prezentace max. 5 minut
- představení hlavních cílů projektu a průběh realizace
- u každého projektu diskuze
- nahrát prezentaci do odevzdáárny nejpozději do 5.5.2018

Tipy na projekty

- vylepšení Křižovatky (Kaizen)
 - ❖ prostor, služby, procesy,...
- propagace a marketing knihovny
 - ❖ např. video – služby KNK nebo jiné knihovny
- statistiky a jejich analýza
- kulturní a vzdělávací akce
- ...

Registrace k projektu

Soubor v Google Docs:

<http://goo.gl/R6OLqN>

Otázky k diskuzi

- Co očekáváte od kurzu?
- Co byste v něm chtěli mít?
- Pracujete v knihovně?
- Chcete pracovat v knihovně?

Druhy knihoven

- dle zákona

- ❖ knihovny zřizované MK ČR
- ❖ krajské knihovny
- ❖ základní knihovny
- ❖ speciální knihovny

- jako jsou jejich funkce???

Zamyslete se

- Rozdělte se do tří skupin
 - ❖ speciální (např. akademické)
 - ❖ základní (např. obecní)
 - ❖ krajské
- Odpovězte si na tyto otázky:
 - ❖ Kdo jsou uživatelé?
 - ❖ Jaké jsou potřeby a očekávání uživatelů?
 - ❖ Jaké služby knihovny nabízejí?
 - ❖ Proč právě tyto?

Poznejte Křižovatku

Knihovna Na Křižovatce

- příběh Křižovatky (2013-2018)
- spolupráce s KJM a komunikace
- vedoucí Křižovatky
- cílové skupiny
 - ❖ děti, senioři
- spolupráce – instituce
- služby
- experimentální knihovna
 - ❖ proč a jak experimentujeme
 - ❖ provazba na předměty

Nej aktivy Křižovatky

- Batůžky, tajné knihy
- Pokusy o obsahový marketing
- Organizace fondu
- Druhá šance pro knihy
- Doporučování fondu – QR, AR
- Knihovní systém, přechod na Kohu
- Opensource vs komerce
 - ❖ PC Apple, Linux, Open Office,...

Nej akce Křižovatky

■ Komunitní akce – jsme KC?

- ❖ Herden, cestovatelské besedy, kvízy, mezigenerační propojování, nocování v knihovně (děti, dospělí), oslavy 😊

■ Akce pro školy

- ❖ lekce, půjčování knih

■ Rekonstrukce Křižovatky

- ❖ participativní rozpočet Brna

Zapojte se do Křižovatky

- Proč se zapojit?
- Co Vám to dá?
 - ❖ knihovny budete milovat nebo nenávidět
 - ❖ praxe v knihovně
 - ❖ zkušenosti
 - ❖ kredity
 - ❖ nové kontakty
 - ❖ „vyrostete“

Úkol do příště

- zaregistrovat si projekt

Závěr

Děkuji Vám za pozornost

Martin Krčál
krcal@phil.muni.cz